

Briuselis, 2019 m. gegužės 13 d.
(OR. en)

9241/19

COLAC 30	ENV 478
CFSP/PESC 373	ENER 264
RELEX 496	DIGIT 97
WTO 138	EU-GNSS 26
DEVGEN 105	RECH 258
SUSTDEV 87	AVIATION 101
COHOM 60	TRANS 329
COHAFA 44	MIGR 70
AGRI 255	CULT 85
ACP 60	EDUC 243
ASIE 27	COTER 65
CLIMA 140	CYBER 162
COMAR 6	

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	8972/19
Dalykas:	Tarybos išvados dėl vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos bendro komunikato dėl ES santykių su Lotynų Amerika ir Karibais „Bendros ateities kūrimo pastangos“

Delegacijoms priede pateikiamos 2019 m. gegužės 13 d. Užsienio reikalų tarybos posėdyje priimtos Tarybos išvados dėl vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos bendro komunikato dėl ES santykių su Lotynų Amerika ir Karibais „Bendros ateities kūrimo pastangos“.

**Tarybos išvados dėl bendro komunikato dėl ES santykių su Lotynų Amerika ir Karibais
„Bendros ateities kūrimo pastangos“**

1. Europos Sąjungos (ES) ir Lotynų Amerikos ir Karibų (LAK) santykiai per pastarąjį dešimtmetį labai sustiprėjo. Jie yra svarbus ES veiksmų pasaulyje ramstis. LAK ir ES yra svarbūs partneriai, turintys bendras vertybes ir interesus, ir jie turėtų dar glaudžiau dirbti daugiašalėje sistemoje, visų pirma JT ir PPO, siekdami skatinti augimą ir darnų vystymąsi, stiprinti pagarbą demokratiniais principams, teisinei valstybei ir žmogaus teisėms, kurti atsparesnes visuomenes, saugoti ir skatinti taiką ir saugumą, daugiašališkumą ir taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką.
2. Taryba yra įsipareigojusi toliau remtis svarbiausiais ES daugiasluoksnių santykių su LAK pasiekimais, tarp kurių – dvišalė regionų strateginė partnerystė, grindžiama visapusišku veiksmų planu, glaudūs santykiai su keliais subregionais, su kuriais sudaryti politiniai, bendradarbiavimo ir prekybos susitarimai, ir tvirtos dvišalės sistemos su šalimis, kurios pirmosios sudarė asociacijos susitarimus su ES.

3. ES ir LAK kartu paėmus tenka 25 % pasaulio BVP, trečdalis JT narių ir beveik pusė G 20 narių. Šių dviejų regionų bendri veiksmai padėjo pasiekti reikšmingus daugiašalius susitarimus, kaip antai Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m., Adis Abebos veiksmų darbotvarkė ir Paryžiaus susitarimas. Išlaikyti ir stiprinti mūsų strategines sąjungas bus itin svarbu siekiant užtikrinti tokių tarptautinių įsipareigojimų veiksmingą įgyvendinimą ir jų laikymąsi pasaulio mastu.
4. Pasaulyje, kuriame visi yra vieni nuo kitų priklausomi ir susiję tarpusavio ryšiais, ES ir LAK gali daug laimėti sujungdami jėgas, kad pasinaudotų galimybėmis ir susidorotų su iššūkiais sparčiai kintančioje tarptautinėje aplinkoje. Nuo alternatyvių modelių, kurie yra mažiau susiję su geru valdymu, skaidrumu ir atskaitomybe, ES ir LAK partnerystė skiriasi dėl vertybėmis grindžiamo požiūrio, kuris yra paremtas bendradarbiavimo modeliu ir abipusiai naudingais rezultatais.
5. Šiame kontekste Taryba palankiai vertina vyriausiojo įgaliotinio ir Europos Komisijos priimtą bendrą komunikatą „Bendros ateities kūrimo pastangos“. Kartu su šiomis Tarybos išvadomis bendras komunikatas sudaro tvirtą politinį ES strateginio bendradarbiavimo su LAK ateinančiais metais pagrindą. Taryba patvirtina bendrą komunikatą ir jame išdėstytus prioritetinius veiksmus siekiant plėtoti keturias partnerystės gerovės, demokratijos, atsparumo ir taisyklėmis grindžiamos tvarkos srityse.

6. ES ir LAK santykiuose daugiausia dėmesio ir toliau turi būti skiriama demokratijos, teisinės valstybės, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, įskaitant saviraiškos laisvę, žmogaus teisių gynėjų apsaugos ir krizinių situacijų taikių sprendimų skatinimui. Šiuo metu kai kuriose šalyse LAK regione krizės yra kilusios dėl to, kad yra paminti demokratiniai principai ir piliečių laisvės. Kad jos būtų išspręstos, reikės atkurti konstitucinę demokratiją, atskirti valdžias, sugriežtinti atskaitomybę ir užtikrinti piliečių poreikius atitinkančias valdymo sistemas. Taryba dar kartą patvirtina raginanti imtis politinių, demokratinų ir taikių sprendimų, kuriais atstatoma tautos laisvė, galimybės ir jos teisėta nuomonės teisė.
7. Savo potencialą mūsų visuomenės gali visiškai realizuoti tik įgalindamos visus žmonės, neatsižvelgiant į jų lytį, rasę, etninę ar socialinę kilmę, religiją ar tikėjimą, politinę ar kitą nuomonę, negalią ar seksualinę orientaciją ir lytinę tapatybę, gyventi be diskriminacijos ir smurto. Konkrečiai, ES ir LAK turėtų toliau skatinti siekti lyčių lygybės ir moterų įgalėjimo visose jų bendradarbiavimo srityse ir tam imtis veiksmų.
8. ES ir LAC turėtų dirbti siekdamos stiprinti ekonominį atsparumą, atsparumą aplinkos poveikiui ir visuomenės atsparumą, kad visos šalys, įskaitant mažas besivystančias salų valstybes, galėtų geriau atlaikyti gaivalines ar žmogaus sukeltas krizes. Tiek ilgalaikiams, tiek naujiems iššūkiams įveikti būtinas tvirtesnis šių dviejų regionų bendradarbiavimas. Pastangos spręsti klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo problemas, išsaugoti biologinę įvairovę ir vandens išteklius, stiprinti institucijų atsparumą, šalinti socialinę nelygybę, didinti piliečių saugumą, spręsti pasaulinę narkotikų problemą ir su ja kovoti, taip pat kovoti su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija gali būti sėkmingos tik vykdant platesnį dialogą, aktyvesnį bendradarbiavimą ir veiksmingas dvišalio regionų bendradarbiavimo programas, suburiančias pagrindinius ES ir LAK suinteresuotuosius subjektus ir nuomonės formuotojus.

9. Per pastarąjį dešimtmetį ES ir LAK ekonomikos tapo labiau susijusios, tačiau dar yra didelis neišnaudotas potencialas, kurį reikėtų panaudoti. ES tebėra didžiausia investuotoja LAK šalyse, o LAK investicijos Europoje gerokai padidėjo. Pagerėjo investicijų kokybė ir padidėjo jų kiekis, o ES investuotojai toliau kuria vertę skatindami socialinę atsakomybę ir atsakomybę už aplinką, kurdami deramas darbo vietas ir skatindami žmogaus socialinę raidą. ES ir LAK klestėjimas tampa vis labiau bendras ir jis turėtų būti toliau didinamas pritraukiant daugiau privačių investicijų ir veiksmingai taikant galiojančius prekybos susitarimus. Skatinti perėjimą prie žaliosios ekonomikos ir tausų gamtos išteklių naudojimą, plėtoti tvarią mėlynąją ekonomiką, investuoti į žinias, inovacijas ir žmogiškąjį kapitalą, skatinti skaitmeninę ekonomiką ir junglumą – svarbūs ES ir LAK ekonominės partnerystės tikslai ateinančiais metais.
10. Siekiant užtikrinti, kad prekybos ir investicijų politika būtų grindžiama taisyklėmis ir pažangi, kad skatintų geresnę aplinką verslui ir padėtų abiejų regionų įmonėms konkuruoti pasaulinėse rinkose ir kad būtų naudinga piliečiams ir vartotojams, būtina vykdyti bendrus ES ir LAK veiksmus. Abu regionai taip pat turėtų užtikrinti, kad prekybos susitarimais būtų veiksmingai skatinamas dvišalės regionų partnerystės vertybėmis grindžiamas pobūdis ir stiprinamas geras valdymas, visuomenės sveikata ir saugumas, lyčių lygybė ir socialiniai, darbo ir aplinkosaugos standartai, įskaitant Paryžiaus susitarimo įgyvendinimą.
11. Taryba yra įsipareigojusi daryti tvirtą pažangą, kad būtų užbaigtos derybos dėl plataus užmojo ir subalansuotų laisvosios prekybos susitarimų su MERCOSUR ir Čile, ir palankiai vertina tai, kad beveik baigtos derybos su Meksika. Pagal naująjį ES ir AKR susitarimą, dėl kurio šiuo metu vyksta derybos, bus atnaujinta regioninė partnerystė su Karibais ir sustiprintas politinis dialogas. Šie veiksmai dar labiau išplės asociacijos, laisvosios prekybos ir bendradarbiavimo susitarimus, kurie šiuo metu Europos Sąjungą sieja su 27 LAK šalimis iš
- 33.

12. Daugelis LAK šalių pasiekė aukštą išsivystymo lygį, taigi žmonių poreikiai ir lūkesčiai keičiasi. Tačiau pastarąjį dešimtmetį padaryta pažanga tebėra trapi ir jos gali greit nelikti, jei ji nebus palaikoma struktūrinėmis reformomis, jei nebus mažinama socialinė ir ekonominė nelygybė, jei nebus skatinamos inovacijos ir ekonominių modelių pritaikymas prie technologinių pokyčių. Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimas sudaro galimybių veikti drauge siekiant sustiprinti šiuos laimėjimus.
13. Taryba mano, kad būsimas bendradarbiavimas turi būti toks, kad būtų galima tenkinti naujus ir sudėtingesnius poreikius bei lūkesčius. Pagal kitą daugiametę finansinę programą bus teikiama parama tiems žmonėms ir šalims, kuriems jos labiausiai reikia, ir siekiama padėti šalims sutvirtinti sunkiai pasiektus vystymosi laimėjimus skatinant reikalingas reformas, be to, ji suteiks ES tinkamų įrankių, būdų ir novatoriškų priemonių, kad būtų galima teikti prioritetą bendradarbiavimui abipusiai aktualiose srityse, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų, skaitmeninimo, švarios energijos, junglumo, pažangiųjų miestų ir kūrybos pramonės srityse, kuriose šie du regionai gali išlošti dalindamiesi patirtimi, žiniomis ir kurdami bendradarbiavimo sistemas.
14. Taryba mano, kad ES ir LAK turėtų būti veiksmingos partnerės kuriant pasaulines taisykles tokiose srityse kaip darnus vystymasis, prekyba ir investicijos, atsakas į klimato kaitą, biologinės įvairovės apsauga ir darbas arba technologinė plėtra. Reikia toliau tirti ir išnaudoti tokio bendradarbiavimo potencialą. Abu regionai daugiašaliuose forumuose (nuo Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos iki Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos) turėtų siekti sistemingesnio ir labiau struktūrizuoto veiksmų koordinavimo siekiant įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Katovicų taisyklių sąvadą. Taryba taip pat ragina Komisiją tęsti bendradarbiavimą su LAK siekiant išlaikyti stiprią daugiašalę prekybos sistemą ir reformuoti Pasaulio prekybos organizaciją.

15. Parama bendradarbiaujamajai regioninei tvarkai tebėra strateginis ES tikslas. Nors LAK šalys pačios turi nuspręsti, kokios struktūros ir mechanizmai yra geriausi siekiant skatinti dialogą ir bendradarbiavimą regione, Taryba pabrėžia, kad ši dvišalė regionų partnerystė yra svarbi palaikant santykius su subregionais ir dvišalius santykius. Taryba tikisi, kad bus toliau gerinamas dialogas ir bendradarbiavimas su tarpregioniniais mechanizmais, kaip antai CELAC, ir su į subregionus orientuotomis pastangomis, kaip antai Ramiojo vandenyno aljansas, Centrinės Amerikos integracijos sistema (SICA) ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių Karibų grupės forumas (CARIFORUM) / Karibų bendrija (CARICOM). Ji pakartoja esanti pasirengusi vėl pradėti rengti aukščiausiojo lygio susitikimus su LAK šalimis siekiant strategiškai vadovauti partnerystei.
16. Taryba akcentuoja tai, kad ES ir LAK partnerystė neapsiriboja tik vyriausybėmis. ES turėtų toliau glaudžiai bendradarbiauti su regioninėmis ir šių dviejų regionų organizacijomis, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų Lotynų Amerikos ir Karibų baseino ekonomikos komisija, Amerikos valstybių organizacija, Iberijos pusiasalio ir Lotynų Amerikos šalių generaliniu sekretoriatu, Italijos ir Lotynų Amerikos institutu, Amerikos valstybių plėtros banko grupe arba Lotynų Amerikos plėtros banku. Būsimi santykiai turi remtis įvairių suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, subnacionalinių subjektų, parlamento narių, pilietinės visuomenės, privačiojo sektoriaus, ES ir LAK fondo, ekspertų grupių ir akademinės bendruomenės, indėliu. Taryba pabrėžia visapusiško pilietinių visuomenių dalyvavimo visais partnerystės su LAK aspektais svarbą.
17. Taryba prašo vyriausiojo įgaliojimo ir Europos Komisijos tęsti darbą, susijusį su bendrame komunikate nustatytų konkrečių prioritetų įgyvendinimu, įskaitant ne vėliau kaip 2020 m. atliktiną peržiūrą, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.